

Conceptul
Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale
pentru anii 2026-2030

Prezentul concept este elaborat de Ministerul Afacerilor Interne, în conformitate cu pct. 63, subpct. 63.3. din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică.

Structura și informația despre noul document de politici publice propus	
1.Denumirea documentului	Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 (în continuare „Programul”).
2.Tipul documentului de politici publice care se propune a fi elaborat si perioada planificată de implementare	Documentul de politici publice propus spre elaborare constituie un Program, care va fi implementat printr-un plan de acțiuni, pentru o perioadă de 5 ani (2026-2030). Programul urmează a fi elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și promovat în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
3.Problemele din domeniu/subdomeniu care vor fi abordate în documentul de politici publice	Siguranța cetățenilor și securitatea publică reprezintă piloni fundamentali ai unei societăți stabile și dezvoltate. În contextul actual, provocările cauzate de schimbările climatice, creșterea frecvenței și intensității dezastrelor naturale, precum și evoluția riscurilor tehnogene și biologic-social, impun consolidarea sistemului de protecție civilă în vederea gestionării situațiilor de urgență și excepționale. În Republica Moldova, deși sunt depuse eforturi pentru a asigura intervenții eficiente și reducerea impactului acestor evenimente nedorite, există numeroase dificultăți ce limitează capacitatea autorităților de a răspunde în mod prompt și eficace situațiilor de urgență și excepționale. În continuare, vor fi analizate principalele probleme ale sistemului de prevenție, intervenție și management al riscurilor, evidențiind lacunele și aspectele care necesită urgent îmbunătățiri, pentru a proteja mai bine viața, bunurile materiale și mediul înconjurător. <i>I. Timpul de răspuns la situații de urgență în Republica Moldova depășește media la nivel european</i> În țările europene, timpul maxim de răspuns este între 8 și 15 minute, în timp ce în Republica Moldova, în anul 2024, cel mai lung timp de răspuns înregistrat a fost de peste o oră. În 2024, timpul de răspuns depășește limita europeană, indicând o capacitate de intervenție insuficientă, ceea ce poate duce la agravarea efectelor situațiilor de urgență. Mai mult, gestionarea riscurilor producerii situațiilor de urgență și excepționale are un raport de costuri-beneficii ridicat, iar reziliența la acestea reprezintă unul din aspectele fundamentale ale dezvoltării durabile ale statului. Potrivit practicilor internaționale, reducerea numărului situațiilor de urgență și excepționale presupune un complex de acțiuni întreprinse pentru diminuarea riscurilor producerii acestora prin eforturi sistematice de a analiza și a gestiona cauzele, inclusiv prin evitarea riscurilor, reducerea vulnerabilității economice și sociale în fața riscurilor, precum și printr-o mai bună pregătire pentru evenimente nefavorabile. La nivel mondial, abordarea asupra situațiilor de urgență și excepționale a fost revizuită, iar identificarea celor mai bune metode de prevenire și reducere a impactului asupra persoanelor și bunurilor este una prioritară. În acest scop,

au fost elaborate și dezvoltate diferite sisteme de management al riscurilor situațiilor excepționale.

Ciclul de management al riscurilor la dezastre presupune un ansamblu de activități și proceduri utilizate de către factorii de decizie, autoritățile, instituțiile și serviciile publice abilitate pentru identificarea și monitorizarea surselor de risc, evaluarea informațiilor și analiza situațiilor, elaborarea de prognoze, stabilirea acțiunilor și implementarea acestora în scopul restabilirii situației de normalitate.

Asigurarea unui management efektiv al reducerii riscurilor situațiilor excepționale reprezintă o problemă complexă, care necesită angajament politic, înțelegere publică, cunoaștere științifică, planificare minuțioasă, sisteme de avertizare timpurie, pregătire efektivă la acestea și mecanisme de răspuns.

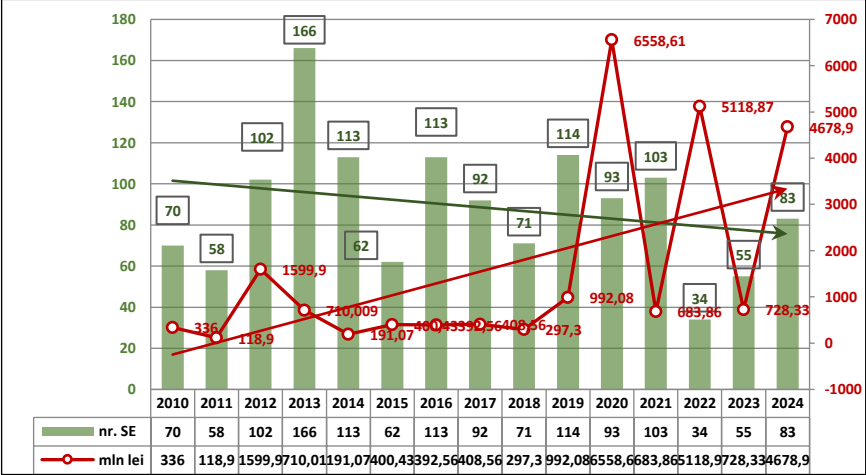
II. Numărul situațiilor excepționale, pagubelor și victimelor în urma acestora, indică un sistem de prevenție și intervenție insuficient dezvoltat

Dezastrele naturale sunt tot mai frecvente ca urmare a schimbărilor climaterice, iar fenomenele meteorologice extreme și-au modificat frecvența și intensitatea. Aceste modificări ar putea să contribuie la creșterea numărului și a intensității dezastrelor, făcând mai necesară și mai urgentă ajustarea documentelor de politici pe acest domeniu.

Potrivit datelor statistice, pe teritoriul Republicii Moldova se produc anual, în medie, circa 300 situații excepționale și sunt înregistrate circa 30 de mii de misiuni de răspuns la situații de urgență, iar pentru asigurarea unui management eficient, este necesară implicarea multi-sectorială a autorităților administrației publice, sectorului privat și asociativ. Eforturile depuse pentru consolidarea și modernizarea acestui segment nu sunt suficiente pentru a face față schimbărilor climatice, care anual majorează numărul și efectele situațiilor excepționale de amploare cu caracter natural, precum și celor cu caracter tehnogen sau biologic-social.

În anii 2010 - 2024, în Republica Moldova au fost înregistrate **1329** de situații excepționale cu caracter natural, care au dus la decesul a **5** persoane și la rănirea altor **3** persoane. Paguba materială provocată de aceste evenimente se cifrează la **23.214.985.200 lei**.

Distribuirea numărului de situații excepționale cu caracter natural și a pagubei materiale în perioada a 15 ani (2010-2024)

Conform datelor statistice, se observă un decalaj notabil în mărimea pagubelor materiale înregistrate în anii 2020, 2022 și 2024, ceea ce sugerează o schimbare în tipologia fenomenelor meteorologice și în frecvența acestora.

În mod special, evidențiem fenomenul **secetei** care poartă un caracter dominant în acești ani, afectând majoritatea localităților.

Cele mai mari valori ale pierderilor economice directe în urma situațiilor excepționale pe țară, raportate la Produsul Intern Brut (PIB) au fost înregistrate în anul 2020 – 3,25%; 2022 – 1,91%; 2024 – 1,50%. Valorile ridicate se datorează în special **secetei**, care a avut un impact direct asupra producției agricole, afectând culturile și reducând recoltele.

De asemenea, anul 2024 s-a remarcat printr-o intensificare a fenomenului de „Arșiță puternică”, care a avut efecte grave asupra suprafețelor semnificative de culturi agricole. Aceste temperaturi extreme au avut ca rezultat o reducere a umidității solului, ceea ce a agravat și mai mult situația deja precară în domeniul agriculturii.

Un instrument eficient în gestionarea dezastrelor, reducerea victimelor umane și a pagubelor materiale îl reprezintă prevenirea.

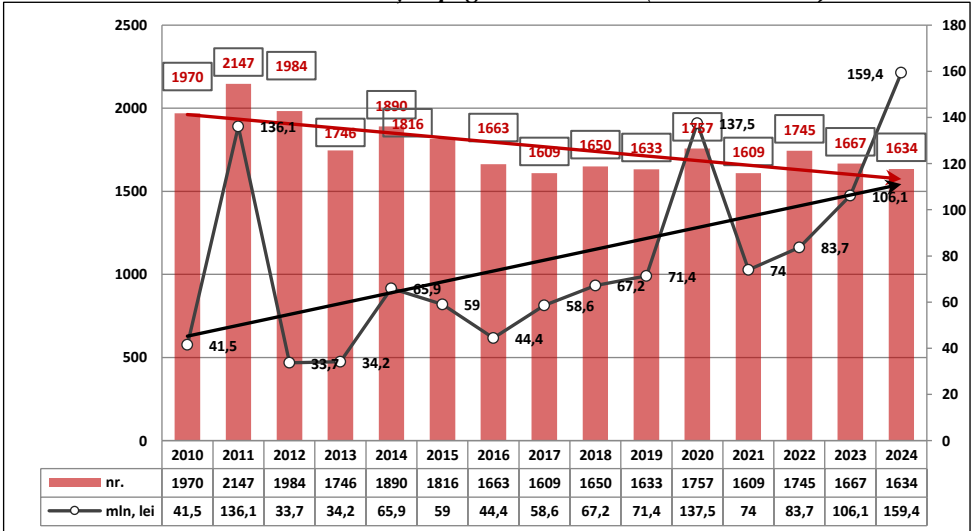
Domeniul prevenției este un ansamblu de acțiuni întreprinse întru dezvoltarea culturii securității în rândul populației, educării și informării privind prevenirea situațiilor excepționale, modul de acționare în caz de pericol sau declanșare a situațiilor de urgență și excepționale, inclusiv incendii și alte situații de risc și protejarea vieții oamenilor, precum și a valorilor materiale și a mediului înconjurător.

Comunitatea internațională pledează pentru dezvoltarea sistemului de prevenire, întrucât este mai eficient și mai optim ca și costuri și investiții de a preveni, decât de a lichida consecințele situațiilor excepționale. Însă, relevăm că, finanțarea domeniului de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale în prezent rămâne a fi deficitară în Republica Moldova.

Conform datelor statistice pentru perioada anilor 2010-2024, se constată majorarea pagubei materiale în urma situații excepționale, în special urmare a incendiilor.

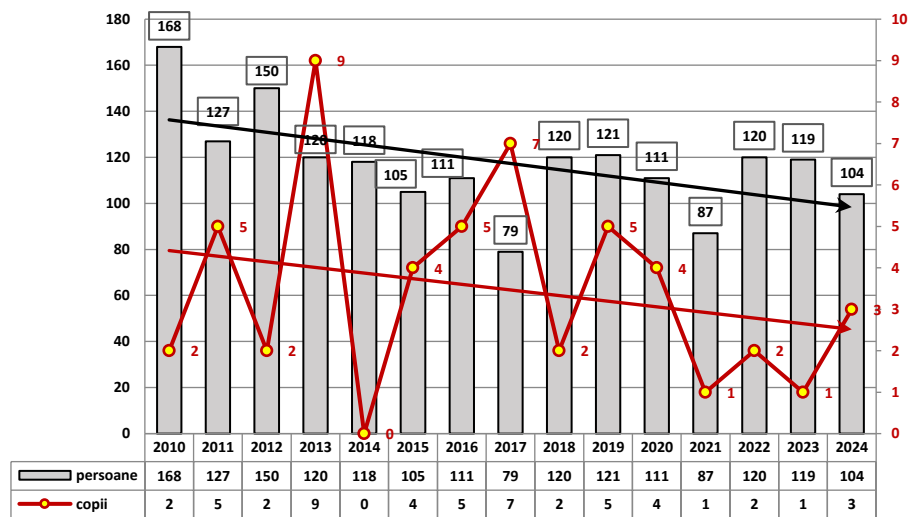
În perioada anilor 2010-2024, în Republica Moldova s-au înregistrat peste 26,5 mii incendii cu pagube materiale de peste 1,17 miliarde lei, indicând o insuficiență în măsurile preventive.

Distribuirea numărului de incendii și a pagubei materiale (anii 2010-2024)

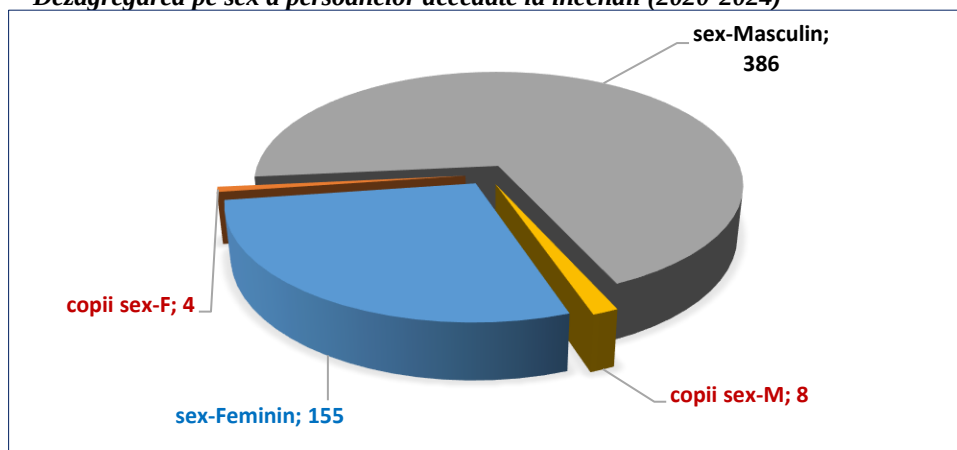
În perioada anilor 2010 – 2024, pe teritoriul Republicii au decedat 1760 persoane, inclusiv 52 copii.

Distribuirea numărului decedaților, inclusiv copii (2010-2024)

În perioada anilor 2020 – 2024, pe teritoriul Republicii au fost înregistrate 510 incendii cu depistarea a 541 persoane decedate, inclusiv 12 copii (155 de sex feminin și 386 de sex masculin).

Dezagregarea pe sex a persoanelor decedate la incendii (2020-2024)

Cele mai frecvente cauze ale incendiilor, în urma cărora au fost depistate cadavre în perioada 2020 – 2024:

- imprudența în timpul fumatului – 218 persoane decedate;
- nerespectarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea sobelor și canalelor de evacuare a fumului – 103 persoane decedate;
- încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea aparatelor electrice de uz casnic – 25 persoane decedate;
- construcția greșită, defecte ale sobelor și canalelor de evacuare a fumului – 23 persoane decedate;
- incendiere intenționată – 22 persoane decedate;
- scurtcircuit – 17 persoane decedate;
- alte cauze – 133 persoane decedate.

III. Măsurile de prevenție și informare sunt insuficiente sau neadaptate

Dotarea locuințelor cu detectoare de fum/gaz este insuficientă, iar sistemele de avertizare națională nu sunt implementate la nivel adecvat, ceea ce crește timpul de răspuns și riscurile pentru populație.

O soluție de diminuare a cazurilor enunțate ar fi dotarea tuturor locuințelor cu detectoare de fum/gaz, care ar înștiința despre un pericol iminent la o fază

destul de incipientă și, respectiv, ar preveni proprietarii despre producerea acestui eveniment.

Elaborarea și implementarea unui sistem de avertizare publică la nivel național ar spori gradul de securitate a cetățenilor.

Sistemul presupune transmiterea în caz de pericol a diferitelor avertizări, iar în caz de declanșare a situațiilor excepționale a informațiilor, comunicatelor privind modul de acțiune și comportament, fapt ce ar reduce numărul victimelor, diminuarea prejudiciului material, cât și ar spori gradul de informare a cetățenilor privind situația creată și măsurile întreprinse de autorități pentru gestionarea acesteia.

Costurile ridicate pentru gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, precum și numărul mare de incendii, sunt o consecință și a lipsei fondurilor suficiente pentru prevenție.

IV. Resursa umană și infrastructura de instruire a personalului de intervenție sunt insuficiente pentru gestionarea situațiilor de urgență

Lipsa poligoanelor speciale, module și simulatoare, limitează pregătirea practică a angajaților, iar vechimea autospecialelor și dificultățile de mentenanță reduc capacitatea de răspuns.

Infrastructura actuală a Centrului republican de instruire al IGSU, nu permite desfășurarea unui proces educațional complex bazat pe activități practice și se limitează, în principal, la pregătiri teoretice de scurtă durată.

Numărul ridicat de situații de urgență și excepționale, precum și a victimelor cauzate de acestea înregistrate anual pe teritoriul Republicii Moldova denotă capacități insuficiente și/ sau subdezvoltate la capitolul măsuri de prevenire și evaluare a riscurilor. Această situație se atestă atât la nivelul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, cât și la nivelul întregului sistem de protecție civilă.

Odată cu aprobarea Strategiei Naționale de Reducere a Riscurilor de Dezastre pentru anii 2024-2030, apare necesitatea dezvoltării instrumentelor și procedurilor privind implicarea autorităților administrației publice locale de toate nivele (APL) în componenta de prevenire și pregătire către dezastre, astfel fiind redusă probabilitatea materializării riscului cu pierderi materiale și vieți omenești.

V.Densitatea insuficientă a subdiviziunilor de intervenție și deficitul de voluntari afectează timpul de răspuns

Numărul limitat de subdiviziuni operative, combinat cu voluntariatul subdezvoltat, duce la un timp de răspuns de peste 19 minute, comparativ cu obiectivul de 15 minute. Timpul mediu de răspuns actual (în anul 2024) este de 19:19 (minute și secunde), ceea ce depășește standardele propuse și reduce eficiența intervenției.

VI.Capacitatea de răspuns a sistemului de protecție civilă este limitată de infrastructură, echipamente și personal

Durata medie de utilizare a autospecialelor de bază din flota auto a IGSU depășește 30 de ani, ceea ce generează dificultăți în asigurarea acțiunilor de răspuns. Defecțiunile frecvente ale tehnicii și echipamentelor, îndeosebi pe durata desfășurării misiunilor, sporește timpul de răspuns și afectează calitatea serviciilor acordate cetățenilor. Donațiile din exterior nu rezolvă integral

problema. Din cauza vechimii înaintate a tehnicii obținute de la parteneri/organizații din străinătate, mentenanța acestora este una dificilă. La fel, din cauza surselor diferite de furnizare a acestor ajutoare, specificațiile tehnice ale echipamentelor diferă și creează dificultăți la capitolul compatibilitate.

Autospecialele de intervenție din dotarea IGSU constituie în proporție de 43 %, tehnică moștenită din fosta URSS, 36 % provin din donații oferite de către asociațiile de pompieri voluntari de peste hotare, 7 % din proiecte, 7% din subdiviziunile MAI, 7% din bugetul de stat (2006-2025). Din numărul total de autospeciale, doar 14 % sunt cu termen de exploatare valabil.

VII. Participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (UCPM)

Participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene implică o serie de beneficii importante, dar și provocări semnificative, în special din perspectiva unui stat non-membru UE care aspiră la integrare europeană. Astfel, principalele provocări în acest context sunt:

- capacități operaționale și logistice limitate, în contextul în care UCPM presupune mobilizarea rapidă a resurselor în cazuri de urgență (dezastre naturale, accidente industriale etc.). Republica Moldova, prin intermediul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, trebuie să își adapteze dotările tehnice și capacitățile de intervenție la standardele minime operaționale și de autosuficiență europene;
- echipamentele, infrastructura și logistica actuală sunt adesea sub nivelul necesar pentru o interoperabilitate completă cu statele membre UCPM;
- alinierea la standarde și proceduri UE - participarea activă la UCPM presupune utilizarea unor proceduri comune, standarde de intervenție și de comunicare;
- necesitatea armonizării legislației și procedurilor naționale cu acquis-ul comunitar european și cu documentele tehnice ale Mecanismului;
- resurse umane și formare profesională - personalul trebuie să fie instruit conform standardelor europene (*ex. Cursuri de protecție civilă UCPM*);
- lipsa resurselor pentru formare, bariera lingvistică în unele cazuri, și fluxul cadrelor specializate;
- finanțare și sustenabilitate - deși Republica Moldova poate accesa fonduri prin UCPM/ Direcția Generală Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene (DG ECHO), (inclusiv pentru participare la exerciții sau asistență în situații de urgență), contribuțiile și proiectele co-finanțate implică resurse naționale;
- limitările bugetare ale IGSU și dificultatea de a susține co-finanțarea în proiectele transnaționale din punct de vedere financiar și legislativ;
- coordonare interinstituțională și regională - UCPM implică un răspuns coordonat între autorități naționale, regionale și internaționale;
- fragmentarea responsabilităților între diferite instituții din Republica Moldova poate duce la dificultăți în coordonarea operațiunilor sau în schimbul de informații.

Participarea Republicii Moldova la UCPM este un pas esențial spre integrarea în structurile europene, dar vine cu provocări structurale, financiare și instituționale. Depășirea acestor provocări presupune investiții în capacități și consolidarea parteneriatelor internaționale.

VIII. Serviciul mobil de urgență, reanimare și descarcerare (SMURD)

Serviciul mobil de urgență, reanimare și descarcerare din cadrul IGSU, în pofida unui cadru de cooperare stabilit, nu este implicat în intervențiile la etapa prespitalicească în comun cu echipajele de intervenție de urgență ale Ministerului Sănătății.

Mecanismul de conlucrare nu funcționează din cauza unei probleme sistemice ce ține de abordarea și perceperea rolului SMURD în veriga „acordarea primului ajutor medical calificat la apelurile de urgență ale cetățenilor”.

Spectrul intervențiilor la care poate fi solicitat SMURD este foarte variat și include toate urgențele ce pun viața uneia sau a mai multor persoane în pericol imediat: accidentele rutiere, exploziile, incendiile, accidentele de muncă sau casnice, cum ar fi căderea de la înălțimi sau electrocutarea, stările de inconștiență, stopurile cardio-respiratorii, suspiciunile de infarct, insuficiențele respiratorii acute, accidentele cu multiple victime.

În pofida investițiilor majore ale Uniunii Europene și ale Guvernului Republicii Moldova pentru implementarea proiectului, parcul de ambulanțe SMURD staționează, iar personalul de medici și paramedici, nefiind solicitat, își pierde din calificările necesare. Aspectele menționate funcționează în detrimentul securității cetățeanului, care nu are acces la servicii prompte și diversificate în domeniu, persistând un timp de răspuns ridicat la astfel de solicitări, ceea ce poate prezenta pericole pentru viața și sănătatea persoanelor cărora nu le-a fost acordat în mod operativ și calificat ajutorul necesar.

IX. Intervenția statului pentru protecția populației și teritoriului în cazul situațiilor de urgență sau excepționale se realizează, inclusiv, prin eliberarea unor bunuri din rezervele de stat și de mobilizare.

Eficiența acestei intervenții este periclitată de nivelul de completare cu anumite bunuri necesare lichidării consecințelor situațiilor de urgență sau excepționale și acordării suportului efectiv cetățenilor. Totodată se atestă necesitatea continuă a îmbunătățirii condițiilor de păstrare în spațiile de depozitare ale autorității responsabile.

În acest sens ar fi necesară continuarea completării rezervelor de stat și de mobilizare, demarată începând cu anul 2022, cu anumite bunuri destinate lichidării consecințelor situațiilor de urgență sau excepționale precum și sporirea eficienței infrastructurii de păstrare a autorității responsabile.

Analizând situația actuală privind gestionarea riscurilor și situațiilor de urgență din Republica Moldova, se evidențiază multiple lacune care compromit eficiența intervențiilor și capacitatea de prevenție a dezastrelor. Timpul de răspuns, ridicat comparativ cu media europeană, lipsa resurselor financiare adecvate pentru prevenție, infrastructura și echipamentele învechite, precum și nivelul insuficient al resurselor umane și al voluntariatului, sunt principalele obstacole în asigurarea unei protecții eficiente pentru cetățeni.

În plus, frecvența crescută a dezastrelor naturale, intensificată de schimbările climatice, accentuează urgent nevoie de ajustări și investiții strategice în infrastructură, tehnologie și educație/ instruire pentru a reduce vulnerabilitatea. Pentru a îmbunătăți această situație, este esențial alocarea unor resurse adecvate și implementarea sistematică a măsurilor de prevenție,

	pregătire și răspuns rapid, astfel încât Republica Moldova să devină mai rezistentă în fața dezastrelor și să asigure siguranța cetățenilor săi.
4.Scopul elaborării documentului de politici publice	Programul are ca scop general consolidarea capacităților autorităților administrației publice centrale și locale privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, eficientizarea sistemului protecției civile, ceea ce va permite creșterea nivelului de siguranță a cetățenilor și va reduce vulnerabilitatea lor în caz de manifestare a acestora. Totodată, este de menționat că, problemele și riscurile domeniului situațiilor de urgență și excepționale, au fost abordate pentru prima dată în Programul de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, în contextul implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (SDDAI 2022-2030), pentru primul ciclu de planificare, anii 2022-2025. În context, Programul inițiat va reprezenta etapa a doua de planificare pentru perioada 2026-2030, în vederea asigurării continuității implementării SDDAI 2022-2030, precum și va fi elaborat în baza conceptului axat pe exemplul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene, care este format din trei componente principale - prevenire, pregătire și răspuns la dezastre. Principalul obiectiv al Mecanismului este de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de dezastre naturale și provocate de om în interiorul și în afara UE. La fel, scopul elaborării Programului este de a alinia politicile publice la recomandările formulate în Peer Review report Republic of Moldova 2023, privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, realizat în contextul aderării Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, și care include o serie de recomandări concrete pentru îmbunătățirea capacităților Republicii Moldova, menite să sporească reziliența țării la dezastre naturale și antropogene, precum și aliniind politicile naționale la standardele europene. Programul va evidenția rolurile și responsabilitățile tuturor organelor centrale de specialitate și ale părților interesate, pentru a construi în comun înțelegerea arhitecturii generale de reducere a riscului situațiilor excepționale la nivel național și va crea o bază pentru acțiuni comune. Procesul de dezvoltare și proiectare a Programului este o oportunitate de a asigura un management eficient a situațiilor de urgență și excepționale, inclusiv prin măsuri specifice care promovează integrarea reducerii riscului situațiilor excepționale, împreună cu adaptarea la schimbările climatice, la nivel central și local, prin planificarea și bugetarea dezvoltării sectoriale și în investiții, atât din sectorul public, cât și din sectorul privat. Un program corespunzător este esențial pentru organele centrale de specialitate, în scopul implementării și monitorizării priorităților de reducere a riscurilor la nivel central, prin stabilirea reperelor de implementare, rolurilor decisive, responsabilităților actorilor guvernamentali și non guvernamentali, și pentru identificarea tehnicilor și resurselor financiare necesare. Totodată, documentul de politici publice va oferi o abordare strategică și incluzivă din partea tuturor autorităților publice centrale și întregii societăți, asigurând mobilizarea și implicarea în sprijinul politicii de cunoaștere a riscurilor, măsurilor legale și tehnice de prevenire și reducere a lor, inclusiv și alocarea adecvată a resurselor. Programul, va defini pentru organele centrale de specialitate acțiuni concrete și indicatori relevanți segmentelor de timp. Acestea vor viza prevenirea apariției riscurilor situațiilor excepționale, consolidarea rezilienței economice,

	sociale, de sănătate și de mediu. Astfel, devenind un instrument de planificare care va oferi viziunea și perspectiva pe termen lung, va identifica obiectivele și acțiunile decise de către o autoritate la nivel central în cooperare cu un mecanism interinstituțional interesat, bazându-se pe o înțelegere a riscurilor situațiilor de urgență și excepționale (pericole predominante, vulnerabilitatea la risc, expunerea, percepția riscului și capacitățile de adaptare existente ale societății) și o evaluare a sistemelor și capacităților actuale de management a riscurilor situațiilor de urgență și excepționale la nivel național. Programul enunțat va fi strâns legat de planurile de dezvoltare, astfel încât factorii de risc și consolidarea rezilienței vor putea fi abordați pe deplin. Reducerea eficientă a riscului producerii situațiilor de urgență și excepționale va contribui în mare măsură la diminuarea pierderilor umane și celor materiale. Întru garantarea unui mediu sigur de securitate publică, vor fi asigurate condiții pentru intervenții rapide și calitative la apelurile de urgență ale cetățenilor, va fi optimizată organizarea structurală pentru asigurarea intervențiilor prompte în cele mai îndepărtate locații și va fi pus accent ferm pe securitatea cetățeanului. Totodată, vor fi dezvoltate capacitățile naționale de intervenții externe pentru asigurarea unui ajutor real statelor solicitante în situații de dezastre. Programul va contribui la o interacțiune promptă și consolidare eficientă a capacităților de reacție la situațiile de urgență și excepționale, creșterii rezilienței față de dezastre și pregătirii pentru acțiuni în caz de manifestare a lor. Conceptual, Programul propune un șir de măsuri fixe ce vor contribui nemijlocit la consolidarea aspectului strategic și îmbunătățirea colaborării intersectoriale, la toate nivelele de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale. Fortificarea capacităților de prevenire, pregătire și răspuns în caz de situații de urgență, excepționale, contribuie la reducerea numărului victimelor și pagubelor materiale, ameliorarea și îmbunătățirea calității serviciilor prestate și evoluția cooperării cu mediul public și privat, pe domeniul protecției civile. Generalizând cele expuse, elaborarea și implementarea Programului urmărește următoarele scopuri: - consolidarea guvernării riscurilor situațiilor de urgență și excepționale; - investiții în reducerea riscurilor situațiilor excepționale pentru creșterea nivelului de reziliență; - îmbunătățirea pregătirii pentru prevenirea situațiilor excepționale, răspuns eficient, recuperare, reabilitare și reconstrucție ulterioară în baza principului Build Back Better; - consolidarea activității de comunicare și informare preventivă; - dezvoltarea voluntariatului în situații de urgență și excepționale; - îmbunătățirea gradului de informare și de cunoștințe despre reducerea riscului situațiilor excepționale, precum și consolidarea sistemelor de educație generală, în vederea dezvoltării culturii siguranței și a rezistenței populației; - fortificarea capacităților grupului țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale; - reducerea mai eficace a riscurilor de declanșare a situațiilor excepționale prin întreprinderea unor acțiuni specifice de prevenire, de limitare a efectelor lor și de pregătire pentru acestea, precum și prin creșterea capacității de răspuns;
--	--

	- dezvoltarea și implementarea unui sistem de avertizare publică a populației amenințate în cazul declanșării sau riscului producerii unor situații de urgență și excepționale; - consolidarea capacităților rezervelor de stat și de mobilizare; - reducerea timpului de răspuns la apelurile de urgență; - renovarea parcului de autospeciale de intervenții ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și îmbunătățirea dotării cu tehnică și echipamente adaptate tuturor tipurilor de intervenții; - fortificarea capacităților pentru participare la misiuni internaționale prin operaționalizarea, dotarea și instruirea a 3 module specializate în cadrul IGSU și anume: ▪ HCP (High Capacity Pumping), modul de pompare de mare capacitate; ▪ GFFV (Ground Forest Fire Fighting Using Vehicles), modul de combatere a incendiilor forestiere cu ajutorul vehiculelor; ▪ USAR (Urban Search and Rescue), modul pentru căutare și salvare urbană. - dezvoltarea Serviciului mobil de urgență, reanimare și descarcerare (SMURD) prin antrenarea echipajelor SMURD la apelurile de urgență ale cetățenilor la etapa de pre-spital; - digitalizarea proceselor aferente actului de intervenție și eficientizarea gestionării bazelor de date ale IGSU.
5. Concordanța cu documentele de politici publice, de planificare și angajamentele internaționale	Programul contribuie la implementarea: 1. Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” în special la Obiectivul general 9. Promovarea unei societăți pașnice și sigure”, care a fost inclus în două obiective specifice: - reducerea vulnerabilității în fața amenințărilor și a riscurilor de orice tip; - sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și a sistemelor critice. În numărul direcțiilor și intervențiilor prioritare, în componența subcapitolului „5.29. Politici și management de securitate și ordine publică” se regăsesc: „(19) Reducerea numărului de victime și a pagubelor cauzate de situațiile de urgență și situațiile excepționale, inclusiv prin elaborarea, adaptarea sau transferul soluțiilor tehnologice noi în vederea prevenirii unor astfel de situații, precum și a incendiilor în sectorul casnic (O9.2, O9.3)”. Impactul scontat al acestor acțiuni constă în asigurarea unui mediu mai sigur în societate. Concomitent, la nivel de comunitate, siguranța va duce la creșterea coeziunii între cetățeni, administrația publică centrală și locală și mediul de afaceri, creându-se astfel premise pentru realizarea necesităților tuturor. Totodată, conectarea Republicii Moldova la spațiul european, inclusiv în contextul obținerii în anul 2022 a statutului de țară candidat pentru aderarea la UE, presupune un angajament ferm de a-și reforma politicile interne în conformitate cu legislația și practicile UE în toate domeniile, inclusiv în cel ce ține de reducerea riscului situațiilor de urgență și dezastrelor. Orizontul de implementare al Programului este propus anul 2030, pentru a sincroniza procesul de implementare atât cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, cât și cu Agenda pentru dezvoltare durabilă 2030, în special cu obiectivele de dezvoltare durabilă și țintele naționale ale acestora. 2. Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022 – 2030, în special obiectivele generale nr. 5.3 și 5.4, care se axează pe

	reducerea numărului de victime și a pagubelor pricinuite de situații de urgență/excepționale prin: - modernizarea sistemului național de protecție civilă și dezvoltarea capacităților pentru participarea la misiuni internaționale de salvare; - micșorarea timpului de răspuns la apelurile de urgență până la cel mult 15 minute; - sporirea densității subdiviziunilor de salvatori și pompieri raportată la aria de deservire; - eficientizarea măsurilor de prevenire a riscurilor. 3. Strategiei naționale de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, în scopul reducerii riscurilor de dezastre pe teritoriul Republicii Moldova, prin stabilirea unui cadru exhaustiv, bazat pe prevederile Cadrului de la Sendai privind Reducerea Riscului Dezastrelor pentru perioada 2015-2030, prin: - îmbunătățirea și eficientizarea activităților ce țin de colectarea, sistematizarea, analiza și gestionarea datelor relevante privind eventualele urgențe și dezastre, care se pot produce pe teritoriul Republicii Moldova; - creșterea gradului de înțelegere și conștientizare a riscurilor la nivelul cetățenilor; - elaborarea și implementarea unui cadru legislativ robust pentru reducerea riscurilor și managementul dezastrelor; - sporirea coordonării și cooperării în domeniul reducerii riscurilor și managementului dezastrelor; - fortificarea capacităților de răspuns la urgențe și dezastre. 4. Capitolului 22 „Protecția civilă” din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele-membre ale acestora, care prevede „Cooperarea în vederea îmbunătățirii prevenirii dezastrelor naturale și a celor provocate de om, a pregătirii pentru acestea și a reacției față de acestea”. 5. Capitolului 19 din Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană pentru anii 2021-2027, care prevede consolidarea cooperării în ceea ce privește prevenirea, pregătirea și intervenția în caz de dezastre, prin: - consolidarea unei abordări multidimensionale, multi-partite și integrate pentru gestionarea riscurilor de dezastre - consolidarea sistemelor multidimensionale și multisectoriale de prognoză și de alertă timpurie, precum și a mecanismelor de comunicare a riscurilor de dezastre și în caz de urgență; - promovarea colectării și a partajării datelor de referință privind pierderile și daunele; - îmbunătățirea pregătirii pentru dezastre în vederea unei intervenții eficiente, prin schimburi de expertiză și de bune practici, cursuri de formare, exerciții și alte inițiative de consolidare a capacităților; - îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației cu privire la riscurile situațiilor excepționale; - încurajarea coordonării interinstituționale eficiente și a legăturilor trans-sectoriale pentru a facilita asistența internațională în cadrul operațiunilor de intervenție în caz de dezastre;
--	--

	- consolidarea în continuare a capacităților de primire și de furnizare a asistenței internațională ș.a. Totodată, Programul va fi elaborat prin alinierea la Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii Europene. Implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 urmează să fie asigurată prin intermediul următoarelor programe/subprograme bugetare: 1. Programul „27 - Rezervele materiale de stat și de mobilizare”: - 27/01 - Politici și management al rezervelor materiale ale statului; - 27/02 - Rezerve materiale ale statului; - 27/03 - Servicii de suport în domeniul rezervelor materiale ale statului. 2. Programul „37 - Protecție și salvare în situații excepționale”: - 37/02 - Protecție civilă și situații excepționale; - 37/03 – Protecție și salvare pe apă. Subsidiar, finanțarea Programului și Planului de acțiuni de implementare a acestuia va fi realizată în conformitate cu resursele financiare planificate de autoritățile administrative responsabile de realizarea obiectivelor și implementarea acțiunilor planificate și prevăzute anual în bugetul de stat. Adițional, vor fi identificate și sursele externe de finanțare pentru realizarea integrală a activităților planificate. La fel, activitățile Programului urmează a fi implementate cu suportul proiectelor: 1. „Susținerea managementului riscurilor de dezastre și rezilienței a Republicii Moldova”; 2. „EU4 Moldova Rezilientă – stat sigur, comunități puternice”; 3. „Co-Resilience - cooperare pentru consolidarea capacității de rezistență a comunității la incendii de pădure și avertizare timpurie în bazinul Mării Negre, BSB00026”; 4. „Pregătirea generală pentru salvarea împotriva inundațiilor – Operațiuni de salvare în caz de inundații”; 5. „Îmbunătățirea rezilienței activităților publice în zona transfrontalieră RO-MD – Ziduri împotriva inundațiilor, Baraje de protecție împotriva inundațiilor”.
6. Perioada planificată pentru elaborarea documentului de politici publice	Ministerul Afacerilor Interne, planifică elaborarea Programului de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, până la finele semestrului I al anului 2025.
7. Părțile implicate în elaborarea documentului de politici publice și mecanismele de asigurare a transparenței și a participativității	Procedura de elaborare și aprobare a Programului va fi asigurată într-o manieră participativă, cu implicarea părților interesate la nivelul autorităților publice centrale (Ministerul Mediului, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Sănătății), autoritățile administrației publice locale, partenerii externi, precum și societății civile. Totodată, va fi asigurată implementarea principiului „<i>Nimeni să nu fie lăsat în urmă - Leave no one behind</i>”. Consultările proiectului documentului de politici vor fi asigurate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.